

[Aksel Jensen.]

hvad det koster at leve hjemme eller paa Alderdomshjem o. s. v., saa er det jo en meget lille Takst.

Men selv om man rundt om i Amterne — det ligger jo i deres Hænder — vilde gaa til en mindre Forhøjelse, saa rækker det ikke saa forfærdelig langt. Selv om man forhøjede Taksterne til $2\frac{1}{2}$ —3 Kr. eller deromkring, saa er det efter de Oplysninger, der er fremkommet fra den ærede Minister, ikke langt, man kan naa med Hensyn til at forøge Amternes Indtægter. Man maa derfor se at finde andre Veje, og jeg er ganske enig med den højtærede Minister, naar han i sin Forelæggelsestale udtalte, at man maa træffe en Foranstaltning, hvorigennem den tunge Byrde bredes ud over en større Kreds af Befolkningen end hidtil, ogsaa andre Kredse bør indruges herunder, og den højtærede Minister udtalte andetsteds, at Udgifterne til Medicinalvæsenet er i den Grad til Gunst for hele Befolkningen, at der er al Rimelighed for, at de fordeles paa en bredere Basis.

Det, Ministeren nu foreslaar, er, at Medicinaludgifterne minus Renter og Afdrag udskrives paa Kommunerne; de opføres som Indtægt paa Budgettet for 1929—30 og lignedes paa Kommunerne saaledes: $\frac{1}{3}$ efter Folketal, $\frac{1}{3}$ efter Indkomsten, inden Fradragene i Henhold til § 8 i Loven af 1922 er foretaget, og $\frac{1}{3}$ efter Skøn.

Der kan naturligvis være delte Meninger om, hvilket Grundlag der er bedst til at foretage en saadan Udligning paa. Ministeren har selv nævnt, at han har været inde paa at fremsætte Forslag om at ligne disse Udgifter efter Sygedage, og naar det er Hensigten, at disse Udgifter skal fordeles paa Kommunerne i Forhold til de Udgifter, de bebyrder Amtet med, kunde der være al Anledning til at fordele dem efter Sygedage. Men der har indenfor de kommunale Myndigheder været delte Meninger herom, og den Form, den højtærede Minister her har valgt, finder jeg baade rimelig, rigtig og retfærdig.

Den ene Trediedel skal lignedes efter Folketal, og det maa man jo i nogen Grad, gaa ud fra er Udtryk for den Belægning, der er paa Sygehusene. $\frac{1}{3}$ lignedes efter Indkomst, inden Fradragene i Henhold til § 8 er foretaget, og jeg synes, det er naturligt, at man her kommer ind paa at ligne en vis Del af Amtets Udgifter efter den Indkomst, der er i Kommunerne, at man tager et vist Hensyn til Bæreevnen i de forskellige Kommuner. Thi naar man ser paa Forholdene i Øjeblikket, hvor Skattebyrden i det væsent-

lige hviler direkte paa fast Ejendom, kommer man til nogle mærkelige og uretfærdige Resultater.

Jeg har foretaget en Undersøgelse af, hvorledes det ligger i saa Henseende i enkelte Kommuner, og skal nævne, hvordan Forholdet stiller sig for to Kommuner med bymæssig Bebyggelse i Sorø Amt.

Sidste Aar er man der gaaet over til at ligne op imod $\frac{1}{3}$ efter Landkommunallovens § 50, men for 1925—26, hvor man lignede det hele paa fast Ejendom, er Forholdet saaledes, at den ene af disse to Kommuner med bymæssig Bebyggelse maatte svare et Beløb af 60 961 Kr. til Amtsrepartitionsfonden, som udelukkende blev udskrevet paa fast Ejendom. Hvis man havde lignet Amtsfondsbidraget efter Indkomst, vilde denne Kommune være kommet op paa 122 000 Kr., og hvis man havde lignet efter Folketal, vilde den være kommet til at svare 88 000 Kr. Men hvis man derimod havde lignet efter Grundværdien, vilde den kun være kommet til at svare 42 000 Kr. Den anden Kommune i Sorø Amt vilde paa tilsvarende Maade være kommet til at svare efter Grundværdi 33 000. Den svarede i 1925—26 efter det nugældende Skattesystem 35 700 Kr. Efter Indkomst vilde den være kommet til at svare 53 800 og efter Folketal 48 500.

Det er to Kommuner med bymæssig Bebyggelse. Men naar man saa tager de rene Landkommuner, saa er der een Landkommune, der i det nævnte Aar har svaret et Bidrag til Amtsfonden af 12 900 Kr. Den vilde efter Ligning paa Indkomsten have svaret 11 631 Kr., men hvis der var blevet lignet paa Grundværdien, vilde den være kommet til at svare 14 800 Kr. En anden Kommune svarede i det nævnte Aar 13 815 Kr.; men hvis der var blevet lignet paa Indkomsten, vilde den kun være kommet til at svare 9 801 Kr. og efter Grundværdien alene 15 091 Kr.

Man ser, at med den nuværende Ligningsmaade, hvor der udelukkende lignedes paa fast Ejendom, kommer de bymæssigt bebyggede Kommuner med det store Folketal og de store Indkomster ikke til at svare et forholdsmæssigt Bidrag til Amtsfonden, og der er derfor Grund til, naar man skal ind paa en Revision af Amtsbeskatningen, at tage Hensyn til Indkomsten og Bæreevnen i de forskellige Kommuner.

Efter Forslaget lignedes $\frac{1}{3}$ efter frit Skøn, og jeg mener, det er rigtigt at overlade en saadan Del til Aamtsraadenes frie Skøn. Jeg tror, at Aamtsraadene vil skønne retfærdigt. Der findes jo ogsaa afsides liggende Kom-